#nyhedsbrev

3/2020

Kære medlemmer – og andre læsere
Dette er årets sidste #nyhedsbrev. Og flere medlemmer har savnet læsning fra og om foreningen, men Covid-19 har grebet ind i foreningslivet.
Årsmøde og generalforsamling blev aflyst og derfor intet referat, til gengæld har Tommy sammensat en fyldig og interessant artikel **om Pandemi og pædagogik.**

Flere har måske læst Facebook og set, at vi har modtaget **materiale fra Erik Nejrups enke**, efter hans død sidste år.. Desværre er han ikke det eneste medlem, som vi har mistet, efter lang tilknytning til foreningen.

Så har Tommy og Birgit været til **fødselsdag i Fru Hedevig Baggers gamle børnehave**, hvor vi for nogle år siden holdt et medlemsmøde om børnehavers rammer og indretning. Tommy har også besøgt børnehaven en almindelig dag, læs reportagen.

BUPL, der jo støtter foreningen med bl.a. lokaler og trykning, vil i år og i 2021 yde et **økonomisk tilskud på 25.000 kr.**
Det glædede os meget at få den besked.

Som meddelt på hjemmesiden og gennem Facebook har **Borgbygård lukket resten af året.** I første omgang var det kun uge 52 og 53, men tøv ikke med at kontakte bestyrelsen pr. mail eller telefon. Måske er vi en eller 2 til stede et par af onsdagene i december.

Vi håber, at næste nummer er mere optimistisk i forhold til medlemstal og arrangementer.
Læg mærke til, at redaktøren ved sidste årsskifte i #nyhedsbrev sluttede positivt og optimistisk med opfordring til at værne om dem, der er svagere og dem man holder af og at opbygge og at deltage i fællesskaber!

Det fik vi brug for - og har det endnu.
Glædelig jul.
 # midlertidig redaktør, Birgit Kragh Larsen

Indhold:

1 Leder
2 Den spanske syge og corona
– In casu børnehaven og skolen
8 Besøg i Fru Hedevig Baggers Børnehave
11 Erik Nejrup - et musisk og kreativt menneske
12 Adresseliste

Kontingent !

En del medlemmer mangler at betale årskontingent for 2020.
Kassereren er ganske klar over, at foreningslivet har været påvirket af Coronaen, og Nyhedsbrevet har været savnet.... **Men det kan nås endnu!**
Kontingent:
for enkeltmedlemmer: 165 kr.
for par: 230 kr
foreninger og institutioner: 320 kr.
Albank: regnr 5301 konto 025 1430 evt giro: +73+8978 6827.
Husk at anføre navn.
Tak!
Birgit Kragh Larsen, kasserer.

www.paedhist.dk

Den spanske syge og corona – In casu børnehaven og skolen

Af Eilif Tommy Johansen, Cand. pæd., bestyrelsesmedlem i Dansk Pædagogisk Historisk Forening

I 2020 er en ny virussygdom, COVID-19 nået til Danmark, og den har på kort tid ændret befolkningens hverdag.
Men selvom den aktuelle corona situation er uden fortilfælde, så runger den ned gennem historien. Helt ned til 1918, hvor den spanske syge kom til Danmark som en farlig gæst. Dengang var reaktionen fra myndighederne en anden end i dag. Hverdagen fortsatte på mange måder uændret. Børn gik i skole, folk tog på arbejde, og biograferne og teatrene fortsatte med deres planlagte forestillinger. Når der her i 2020 reageres anderledes, så skyldes det blandt andet den historiske viden om tidligere epidemier.

COVID-19-epidemien har her i 2020 på ganske kort tid skabt en anden dagsorden for vores samfund, skoler og daginstitutioner. Det pædagogiske personale skal sammen med børn og forældre navigere under forhold, som ingen har prøvet før i nutidig historisk perspektiv. Det er en stor forandring, som kræver tilvænning for alle. De sundhedsfaglige retningslinjer sætter rammerne for, hvordan man skal omgås for at begrænse smitten. Øget hygiejne, afstand, mere udeliv og mindre børnegrupper er blot nogle af de mange rutiner, som præger hverdagen i dag i vore skoler og daginstitutioner.
Spørgsmålet er således, hvorvidt man med en vis forsigtighed kan drage en historisk parallel til skoler og børnehaver i 1918-1920, hvor den spanske syge hærgede. Det vil sige, er der nogle fællestræk, som træder frem mellem nu og dengang? Og ikke mindst hvad det betød og hvad det betyder for hverdagslivet i skoler og børnehaver?

Begrænsninger!

I forhold til den spanske syge er der en del historiske kilder af trække på, hvis man holder sig til alene at belyse, hvad det betød generelt for samfundet, familierne og det sociale liv, mens det er mere vanskeligt at fremskaffe valideret viden om, hvad det betød for skolerne, men ikke mindst er det svært at finde data, som kan afdække, hvad det betød for børnehaverne og for de mindre børns hverdagsliv. En af årsagerne er givet den, at børnehaver langt fra var særlig udbredt på dette tidspunkt i historien, hvorimod der for længst var et etableret statsligt skolevæsen med undervisningspligt gældende fra 1814, og alene af den grund er der mere viden til rådighed om, hvad den spanske syge fik af konsekvenser for skolesystemet.
Hvis man skulle forsøge at tilvejebringe mere viden om, hvad den spanske syge har haft af betydning for børnehaverne, skal man gå mere videnskabeligt og partielt til værks, end jeg har gjort i denne sammenhæng. F.eks. studere Det kongelige Bilioteks database, som indeholder alle danske aviser fra denne periode samt ugeskrift for læger. Det har jeg af tidsmæssige grunde ikke haft mulighed for at gøre i forbindelse med denne artikel, derfor har jeg på eklektisk vis forsøgt at sammenstykke fragmenter fra andre kilder til en helhed.

Hyldest til pædagogerne under corona

Dette indlæg kan desuden også ses som en hyldest til de pædagoger, der på trods af corona påbud om at holde afstand, insisterer på at give omsorg, tryghed og nærvær til børn

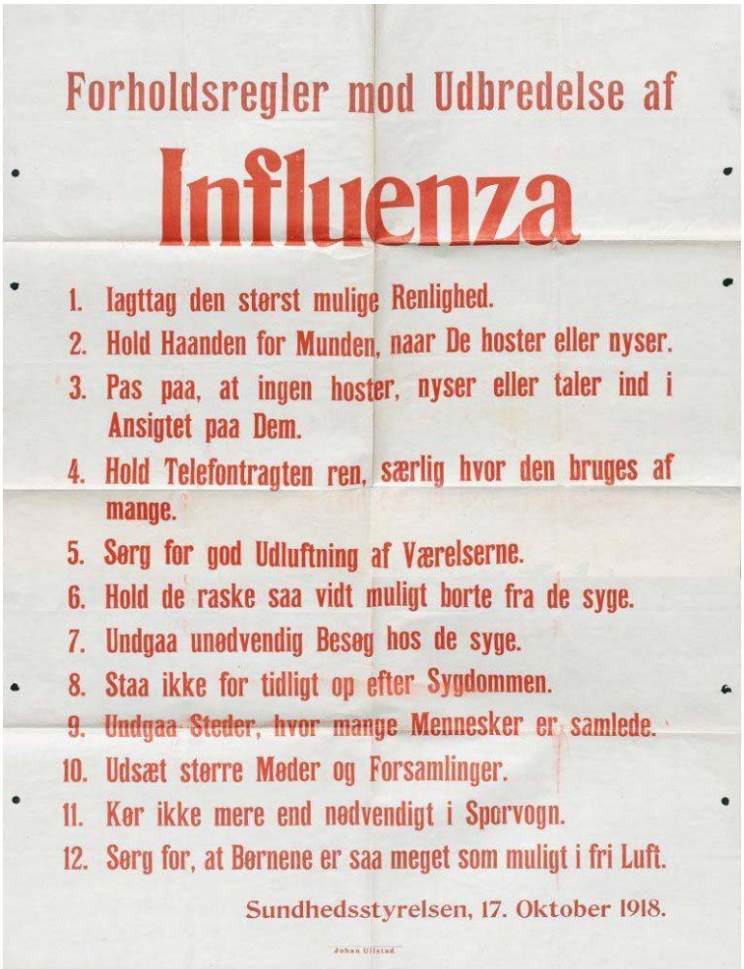

Forholdsregler mod Udbredelse af

Influenza

1. Iagttag den størst mulige Renlighed.
2. Hold Haanden for Munden, naar De hoster eller nyser.
3. Pas paa, at ingen hoster, nyser eller taler ind i Ansigtet paa Dem.
4. Hold Telefontragten ren, særlig hvor den bruges af mange.
5. Sørg for god Udluftning af Værelserne.
6. Hold de raske saa vidt muligt borte fra de syge.
7. Undgaa unødvendig Besøg hos de syge.
8. Staa ikke for tidligt op efter Sygdommen.
9. Undgaa Steder, hvor mange Mennesker er samlede.
10. Udsæt større Møder og Forsamlinger.
11. Kør ikke mere end nødvendigt i Spørvogn.
12. Sørg for, at Børnene er saa meget som muligt i fri Luft.

Sundhedsstyrelsen, 17. Oktober 1918.

Johan Ulsted

Opslag fra 1918 med Sundhedsstyrelsens råd i forbindelse med den spanske syge - og ja retningslinjerne er næsten de samme man genfinder i Sundhedsstyrelsen udsendte retningslinjer i forhold til corona forebyggelse her i 2020.

i en tid, hvor de voksnes bekymringer fylder medierne, samtalerne hen over hovedet på børnene og som visualiseres i børnehøjde med piktogrammer og påbudsskilte.
De pædagoger som på trods af zoneopdelte legepladser og stuer, adgangsforbud til tumlerum, mere udeliv og fjernelse af legeredskaber tilstræber at skabe god pædagogik og en tryg hverdagsrytme med plads til leg, venskaber, fællesskaber og trivsel.
De pædagoger, som forsøger at skabe nye rutiner, at gøre de utallige opfordringer til at vaske hænder, spritte af og holde afstand til en leg og at skabe "helle" frie for voksenbekymringer.

Den spanske syge, 1918-1920 – hvem var ofre?

Den spanske syge blev dengang kaldt en influenza pandemi. Folk levede under vanskelige og fattige sociale vilkår, mange boede tæt sammen, og derfor var smitterisikoen høj.

Allerede nu kan man sige, at der historisk er en række ting, der adskiller pandemien som den spanske syge i 1918 og corona pandemien i dag, men der er også en række fællestræk i samfundets reaktion i forhold skoler og børnehaver. Der er og var ekstreme krav om hygiejne, renlighed, men især i forhold til corona, er der tale om en større grad af pædagogisk regulering i skoler og institutionerne.
Der var ingen *vaccination* eller lægemidler mod sygdommen hverken dengang mod den spanske syge eller nu i forhold til corona, så man forsøgte som i dag at begrænse smitten ved at lukke offentlige steder som skoler, teatre og biografer m.m., men i meget kortere perioder.
Mange ofre var unge og voksne i alderen 15 til 45 år. Det afviger fra normale influenzaepidemier, hvor små børn og gamle har den højeste dødelighed.
Et sted mellem 15.000 og 18.000 danskere døde af den spanske syge, og ca. 80 % af dem var mellem 15 og 45 år gamle, det vil sige mange børnefamilier mistede én eller begge forældre. Og da der manglede det økonomiske og sociale sikkerhedsnet, som vi kender i dag, lukkede man af økonomiske og sociale grunde hurtigere samfundet op igen.

Den spanske syge, influenzaen raser i skolerne

Det var en decentral affære, hvor det i vidt omfang var op til de enkelte kommunale skolemyndigheder i samråd med embedslægen at beslutte, om man ville lukke skolen eller ej. Så flere kommuner lukkede i kortere perioder skolerne. Der er imidlertid ikke data til rådighed, som kan udsige med bestemthed om børnehaverne i samme perioder også lukkede. Men det, der var kendetegnende for både skoler og daginstitutioner, var, at man lagde meget vægt på, at hygiejnen skulle være i top. Både familierne, skoler og børnehaver skulle sørge for, at børnene var så meget ude i den fri luft som overhovedet muligt, hvor smitterisikoen var mindre.

Men også flere skoler der lukkede fordi børnene bare ikke mødte op til undervisningen af frygt for at blive smittet. Der var som nævnt ingen kur mod den spanske syge, da opdagelsen af penicillin først kom senere. Den spanske syge ramte sjældent spædbørn og de gamle, mens det gik hårdt ud over de unge og voksne. Konsekvensen var, at børn blev forældreløse, og det fik andre familiemedlemmer og naboer til at tage sig af disse børn.

Corona, 2020 – skoler og daginstitutionerne lukker ned/op!

Hvad fortæller pædagogerne?

I forbindelsen med corona smitteudbrudet her i foråret 2020 lukkede regeringen skoler og daginstitutioner i en længere periode. Efter genåbningen kom mange ansatte i dagtilbud på overarbejde – både mentalt og timemæssigt – da genåbningen varslede nye tider med afspærringsbånd, skrap håndhygiejne, ekstra rengøring og krav om gruppeopdeling af børnene. Og hvad betød genåbningen så for børnene og personalet i daginstitutionerne? Daginstitutionerne fik midlertidig tildelt øgede ressourcer i form af mere personale og hyppigere rengøring. Fagbladet FOA har mødt tre pædagoger, og talt med dem om, hvad genåbningen har betydet for deres arbejde og for børnene:

Vi er mange voksne til at hjælpe hinanden lige nu, og de små grupper her i vuggestuen gør, at jeg har mulighed for at bruge meget tid med børnene.
Det nyder jeg så meget. Jeg er mere nede på gulvet, vi har mere øjenkontakt, vi snakker mere, vi sætter ord på alt, vigør.
Det er virkelig fedt. Der er mere nærvær og ro og børnene kan mærke, at de voksne er mere afslappede og rolige.
Vi sætter aktiviteter i gang og ser, hvad børnene har lyst til. Vi tager på tur ud til hestene, og så sidder vi og kigger og snakker om dyrene, vi finder ting i græsset og sætter ord på det, vi finder.
Vi har børneknive og skærer i bladene. Børnene er med til at alt, vi laver. Vi kan give rigtig meget til børnene lige nu, vi kan sidde med dem, kramme dem, være tæt på dem, lære dem at kende, og jeg kan mærke det på børnene. De græder mindre og leger bedre.
Jeg blev færdig som pædagogisk assistent for halvandet år siden og har været vikar flere steder.
Jeg startede her en uge efter at institutionen åbnede igen, fordi de havde brug for ekstra hjælp.
Det er fedt at prøve, hvordan det er at være to voksne til fire børn, for jeg finder virkelig ud af, hvad der fungerer og hvad børnene interesserer sig for.

Pædagog, vuggestue

Lige fra den første dag gled det bare. Jeg har fem børn, jeg sørger for, og de er virkelig begyndt at skinne. De vil lære noget, de spørger om alt. Når vi skal i skoven, så tager turen derover nu 25 minutter i stedet for 10, fordi vi har tiden til at stoppe op. Prøv at se den farvede sten, prøv at se det her guld. Jeg griber chancen og fanger de ting, børnene kommer med, og vi går ud og ser naturen og oplever den på en ny måde. Børnene lærer så meget - hvilke træer, der er hvilke, hvorfor de har den farve, og hvordan bladenes form adskiller sig. Jeg nyder den lille gruppe hver eneste dag. Jeg har fået et større ansvar. De fem børn har jeg for mig selv, det er mig, der har forældrekontakten og det er mig, der sørger for strukturen og det vi skal hver dag. Samtidig skal vi få det til at glide med hinanden i huset, så vi ikke er for mange indenfor på én gang og de nye retningslinjer omkring hygiejne. Men der er også en større ro, og det er fantastisk at se, hvordan børnene vokser. Normalt er det altid de samme børn, der siger noget. Nu har vi været sammen i en lidt over en måned, og de er alle fem kommet på banen, de leger med hinanden og fortæller af sig selv, hvad de tænker. Jeg spørger en ad gangen, så de hver især får lov til at være i fokus. Femkløveret, som jeg kalder dem. Jeg vokser og ser dem vokse, og det var det, der interesserede mig ved faget lige fra starten.

At følge børnenes udvikling, at observere, planlægge og udføre.

Pædagog, børnehave 1

Jeg havde tre dage til at åbne to afdelinger, og i påskedagene op til var jeg spændt. Men så havde vi et møde med medarbejderne, hvor vi gennemgik retningslinjerne og der tænkte jeg: Det skal nok gå. Jeg kunne mærke, at personalet var klar. Medarbejderne har et enormt engagement. Mange har fået et større ansvar, og de tager det på sig. Alle medarbejdere har behov for, at der er overblik over, hvem der gør hvad og hvornår, og derfor er det blevet en naturlig og uundværlig del af hverdagen, at koordinering af dagens opgaver er tydelige for enhver. Jeg kan se nu, hvor rigtigt det var at tage udgangspunkt i retningslinjerne, vende dem på hovedet og ved hvert eneste punkt overveje, hvordan vi kunne arbejde med dem ud fra et børneperspektiv. De små grupper er blevet til venskabsgrupper, og håndvasken om morgenen er blevet til en stund med det enkelte barn. Vi kan følge børnene, legen udvikler sig, der er tid til fordybelse, der er få konflikter og der er opstået helt nye venskaber mellem børnene.

Det er godt både for de børn, der har svært ved at indgå i fællesskaber og de børn, der har svært ved at blive fastholdt. Jeg havde ikke regnet med, at vi ville få sågode muligheder for at arbejde med den styrkede læreplan, men det er faktisk det, der er sket.

Vi har virkelig fået pædagogikken i spil.

Det er gået op for mig som leder, hvor konkret jeg skal være også fremadrettet. Der skal være en klar opgave og en tillid til, at medarbejderne kan løse den.

De klare rammer gør det faktisk lettere for medarbejderne at handle, være kreative og fordybe sig i børnegruppen. Engagementet vokser, selvtilliden vokser, ansvarligheden vokser, og hvis man har brug for hjælp, så henter man den. Jeg er aldrig blevet brugt så meget som leder, især pga.de pædagogiske overvejelser i hverdagen.

Jeg oplever en fantastisk arbejdsglæde.

Leder, børnehave 1

Annette Boye Koch, børneforsker, tog på feltarbejde i vuggestuer og børnehave

For at komme lidt tættere på hverdagslivet i daginstitutionerne under corona pandemien, tog børneforskeren på feltarbejde under dagtilbuddenes genåbning, og hun så, at medarbejdere kom endnu tættere på børnene. Hun konkluderer, at den øgede normering gør den store forskel. Pædagogisk set var det vanvittigt interessant, for det viste sig at være en helt ny mulighed for pædagogikken, fortæller Koch. Hun fulgte en vuggestuegruppe og så en helt tydelig forskel i det, hun tidligere havde oplevet i dagtilbud, og det hun så nu.

"Jeg så medarbejdere, der var meget tættere på børnene. Der fik mulighed for at lege mere med og virkelig lægge mere mærke til, hvad børnene var optaget af. Jeg så færre konflikter, en større ro og fordybelse. Og jeg så medarbejdere, der fik og tog ansvar på en ny måde. Normeringerne var bedre end normalt, børnene var i små grupper med samme, kendte voksne. Og medarbejderne gav udtryk for at få et langt større ansvar, netop fordi den enkelte medarbejder alene skulle sørge for planlægning og udførelse samt forældrekontakt i den egne lille gruppe.

Det er i virkeligheden kommet til at blive til et studie i, hvad god normering medfører. Flere hænder giver simpelthen nogle andre muligheder. Der var mere ro, mere fordybelse, mere nærvær. Det er den forskel, jeg ser, og den forskel er god for børnenes trivsel. Der er forudsigelighed, de ved, hvilke børn, de skal lege med, de ved, hvor de skal være og hvilken medarbejder, de skal være sammen med, da børn i en normal institutionshverdag bruger meget tid på at orientere sig. Hvem er kommet, hvor skal man være, hvem skal man lege med?

Anette Boye Koch så pædagogikken udspille sig i alle aktiviteter og små hverdagsrutiner. I afledningsmanøvrer, hvor et barn løber over til bedstevennen i en anden gruppe og i den måde medarbejderne kunne gribe de små ting, som børnene interesserede sig for og agere spontant og improviserende ud fra det.

"Hvornår har en medarbejder sidst været på tur med kun fire børn, hvor de har kunnet sætte sig ned og kigge på nogle skovsnegle, tale om dem, lære om dem og tage sig den tid, det tager? Det er der næsten aldrig mulighed for i en almindelig institutionshverdag. Den er simpelthen for presset" fortæller Koch.

Pædagogik er overalt

De små grupper har gavnet pædagogikken, lyder Kochs foreløbige dom. Og på den måde er den styrkede pædagogiske læreplan kommet i spil nærmest uden, at medarbejderne nødvendigvis har tænkt over det.
Og hun fortsætter:

"*Mange tror, at didaktik og pædagogik kun finder sted i pædagogiske forløb. Men det er i alle handlinger, pædagogikken udspiller, også i rutinerne i garderoben og i turen hen til håndvasken. Arbejdet med børns perspektiver handler i virkeligheden om hele tiden at dreje sig i forhold til, hvilke signaler børnene udsender, og små børnegrupper gavner alle børn "*

Anette Boye Koch understreger, at pædagogik handler om den måde, man møder børn på, det børnesyn, man har med sig, den måde, man lægger mærke til deres behov og tager deres perspektiver med i det daglige arbejde. Og det har medarbejderne virkelig gjort fortæller Koch videre.

"De har taget teten og sørget for den omsorg, hvert enkelt barn har brug for. De er vokset og har klaret den her situation fantastisk. Det hører jeg også lederne sige – at de har shinet på en helt anden måde.

For eksempel da en pædagog i vuggestuen skubbede børnene på en helt særlig, hoppende måde, og børnene endte med at boble helt over i latter, fordi de blev vippet igen og igen.

Han var så nærværende, og derfor opfangede han legesignaler også fra de mere forsigtige børn, som nok normalt var blevet overset, og byggede videre på dem. Det var helt fantastisk"

Afslutning

Denne artikel har fremlagt og diskuteret om man i forhold til skole og daginstitution kan drage en historisk parallel fra spanske syge i 1918 til covid-19 i dag. Det vil sige, er der nogle fællestræk som træder frem mellem dengang og nu? Og ikke mindst hvad betød det og hvad betyder det for hverdagslivet i skoler og børnehaver?

Man kan fastslå med sikkerhed, at de statslige

Foto: Fagbladet FOA, 2020

indgreb i forhold til skoler og daginstitutioner under corona pandemien er meget mere gennemgribende, end de var under den spanske syge for ca. 100 år siden. Der er heller ikke historiske data, som kan give anledning til at tro, at hverdagslivet i børnehaven under den spanske syge blev væsentlig anderledes for børnene, udover at der var tale om øget hygiejnekrav og krav om, at børnene skulle opholde sig mere udenfor. Det skal sandsynligvis også ses i lyset af, at børn i børnehavealderen, kun i ringe grad blev smittet og dermed blev syge.

Når vi vender os mod corona pandemien her i 2020, er de dominerende narrativer i pædagogernes og Annette Boye Kochs fortælling, at de flere ressourcer og den øgede normering og organiseringen i mindre grupper, har haft positiv betydning for både børnenes og personalets trivsel og for nærværet og relationerne.
Vi savner dog at få afdækket, hvorvidt de små faste grupper, som børnene skulle være i, samtidig kom til at udgøre nogle hæmninger i forhold til børns selvbestemmelse og kontakt på tværs af grupperne samt hvilken betydning, det kunne have for et barn, hvis bedste vennen måske var i en anden gruppe.

Referencer

Koch Boye, Annette: I Fagbladet FOA, d. 11.6.2020
Heinsz, Tommy: Den spanske syge: da historiens mest dødbringende epidemi kom til Danmark, 2018

Simonsen, Lone: Den Spanske Syge var relativt mild i Danmark og ramte på mystisk vis de 20-40-årige hårdest, 2018

www.dr.dk/historie/100-aar-siden-var-danmark-ogsaa-ramt-af-pandemi-mathilde-blev-kun-35-aar

www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Corona/Tilf%C3%A6lde-af-covid-19-i-skole,-dagtilbud-mm/Information-om-COVID-19-til-dagtilbud_-skoler-mm.ashx?la=da&hash=394193D07134C748916F362EABA2F9DF1FF1D337

uvm.dk/aktuelt/i-fokus/information-til-uddannelsesinstitutioner-om-coronavirus-covid-19/spoergsmaal-og-svar/dagtilbud

Sundhedsstyrelsen: https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Corona/Tilf%C3%A6lde-af-covid-19-i-skole,-dagtilbud-mm/Information-om-COVID-1
9-til-dagtilbud-skolermm.ashx?la=da&hash=394193D07134C748916F362EABA2F9DF1FF1D337, 2020

dsr.dk/dshm/historiske-glimt/krigens-og-krisens-helte/den-spanske-syge-1918-20

Besøg i Fru Hedevigs Baggers Børnehave

Af bestyrelsesmedlem, Cand.pæd., Eilif Tommy Johansen

Dansk Pædagogisk Historisk Forening har været på besøg i Danmarks ældst fungerende børnehave - Fru Hedevig Baggers børnehave, for at høre lidt om hvorfor og hvordan den pædagogiske historie påvirker i hverdagslivet i børnehaven. Børnehaven har siden 1936 været beliggende på Bispebjerg, i Københavns nordvest kvarter med nem adgang til natur og grønne områder, Utterslev Mose og Bispebjerg kirkegård.

I en globaliseret verden, hvor alting forandrer sig med uhyggelig hast, kan der være behov for at få et fastere pædagogisk historisk orienteringspunkt og her kan et besøg i Fru Hedevig Baggers børnehave hjælpe os vejfarende med et udsyn, som viser os, at den pædagogiske historie har haft betydning for denne børnehaves selvforståelse og praksis. Det ser og mærker man, når man besøger børnehaven.

Først lidt om Hedevig Bagger, som børnehaven både har fået navn efter og pædagogisk står på ryggen af.

Hedevig Bagger (født d. 18. juni 1842 på Christianshavn, død d. 24. august 1926 i Søllerød), var seminarielærerinde og en af Danmarks første børnehavelærerinder. Hedevig Bagger var uddannet som institutbestyrer med fransk som hovedfag ved Københavns Universitet, men er i dag mest kendt for hendes store arbejde med at indføre pædagogiske grundprincipper i børnehaver i Danmark.
I 1880 oprettede hun en af landets første børnehave (Fru Hedevig Baggers Børnehave), som pt. er Danmarks ældste eksisterende børnehave (den ligger som nævnt på Frederiksborgvej i Københavns Nordvest kvarter).

Hedevig Bagger var stærkt inspireret af Friedrich Fröbel, der med sine idéer om pædagogik, var med til at forme vor tids tanker om børneopdragelse og pædagogik. Her lagde man vægt på legen, fantasien, fortællingen og på børnehavens hjemlige, nære og nærmest moderlige og omsorgsfulde karakter. Man havde også udviklende legetøj – de såkaldte legegaver – som stimulerede legeaktiviteterne, fantasien og kreativitet.
Friedrich Fröbels pædagogik bygger på, at børn skal vokse gennem leg. Det indre, sjælelige, som det patosfyldt hed, skal folde sig ud gennem selvvirksomhed. Men det sker ikke af sig selv. I børnehaverne installeres der særlige materialer - de såkaldte legegaver - der giver børnene anledning til at folde, klippe, klistre, sy osv. Materialerne blev konstrueret med en pædagogisk hensigt.

Og inspirationen efter Hedevig Bagger/ Frøbel fornemmer man, når man træder ind i Fru Hedevigs Baggers børnehave.
Børnene leger i de små hyggelige og fantasifulde udsmykkede lokaler og man ser, at de voksne er nærværende og understøtter de forskellige børnefællesskaber, som børnehaven lægger meget vægt på.
Ud over legen, bliver børnene også præsenteret for forskellige udviklingsfremmende aktiviteter, som styrker deres fantasi, nysgerrighed og æstetiske sans. F.eks. holder man fernisering hvert år, hvor børnenes billeder bliver vist og ophængt.

Som lederen fortæller, så bruger børnehaven ikke så meget ordet læring eller begrebet læringsmiljøer, det lyder lidt skoleficeret bliver det udtalt, man vil hellere tale om børns udvikling, medbestemmelse og personlig dannelse. Man lader børn argumentere for deres meninger og synspunkter, så de lærer at blive demokratiske borgere.

Børnehaven har mange traditioner i løbet af året. En af traditionerne er at børnehaven hvert år tager på tur ud til Vester Kirkegård for at besøge Hedevig Baggers gravsted, den dag hun kunne have haft fødselsdag og så taler man med børnene om hvem Hedevig Bagger var og hvad hun tænkte om det at være barn og have et godt børneliv.

Børnehaven prioriterer og fokuserer meget på forældreinvolvering samt forældredeltagelse i hverdagens praksis. Bestyrelse og personale har et tæt samarbejde om både pædagogiske principper og om hverdagen for børnene.
I bestyrelsen drøftes også Hedevig Baggers tanker om pædagogik og betydning for udvikling og trivsel.

Som alle daginstitutioner i Danmark skal børnehaven også at arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan - i den sammenhæng lægger man vægt på at integrere de 6 læreplans temaer i børns lege, i de forskellige pædagogiske aktiviteter man etablerer og de mange ture, som man arrangerer for og sammen med børnene.

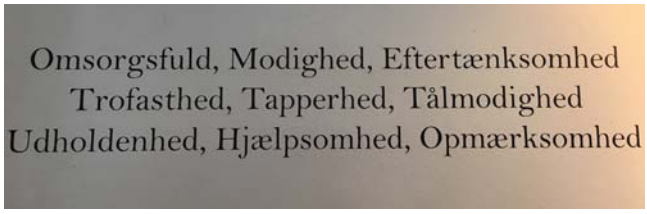

Når man som besøgende går lidt rundt i børnehaven, ser man, at der på væggene er ophængt en masse illustrative fotos fra børnenes lege, aktiviteter og fra det hverdagsliv børnene lever i børnehaven og ikke mindst en masse sjove og opmuntrende sentenser om omsorg, fællesskaber, sociale dyder og hjælpsomhed.

I denne børnehave er historien så at sige indlejret i nutiden!

Et musisk og kreativt menneske

Erik Nejrup 1933-2019

Af Benny Schytte i samarbejde med Åse Riis

I sommers modtog DPHF en mail fra Erik Nejrups kone Åse Riis, hvori hun spørger om DPHF er interesseret i hendes afdøde mand Erik Nejrups samling af bøger mv. Hans samling med mange spændende bøger og specialer står nu på Borgbygård og vil i den kommende tid blive registreret og gjort tilgængelige.

I juni 2019 døde Erik Nejru efter et langt og aktivt liv i pædagoguddannelsernes tjeneste. Efter en barndom hos bedsteforældrene i Vestjylland, skolegang og ungdom på Vesterbro i København, blev Erik uddannet som fritidshjemslærer fra Dansk Fritidshjemsseminarium i Randersgade i 1956 og umiddelbart derefter ansat på Taleinstituttet, hvor han om eftermiddagen havde et aktivitetsværksted med børnene med keramik, tegning og maling. Det var fag, han på seminariet havde fået stor interesse for, og som sammen med drama og børneteater kom til at præge hele hans professionelle liv.

Samtidig med arbejdet på Taleinstituttet begyndte han også at undervise på seminarier, først på Dansk Fritidshjemsseminarium og senere på Tårnby Børnehaveseminarium, der efter mange år og mange fusioner blev til Højvangseminariet, hvorfra han blev pensioneret i 2000.
Han underviste i værksted, keramik, tegning, maling, træ og metal, drama, var på utallige kreativuger med de studerende, stod bag utallige teaterforestillinger, havde specialehold, var på studierejser, som det nu var at være seminarielærer dengang. En aktiv og vellidt lærer.

Formand for Seminarielærerforeningen
Tilbage i 1960erne var seminarierne små og få, og de fleste lærere var timelønsansatte, men pædagoguddannelserne kom ind i en stærk udviklingsperiode. Der kom flere og større seminarier, nye lærere skulle ansættes, og det skulle ske på ordentlige vilkår.

Sammen med en række andre ildsjæle var Erik Nejrup med til at stifte Seminarielærerforeningen, som han blev formand for – og vedblev at være formand for i hele dens tilværelse frem til 1992, hvor seminariernes lærere blev optaget i Dansk Magisterforening. Efter nedlæggelsen af Seminarielærerforeningen fortsatte Erik sit fagpolitiske engagement i Dansk Magisterforenings sektion for seminarielærere.

Mange vil sikkert huske Seminarielærerforeningen som et muntert forum for fagpolitiske debatter, diskussioner om alt det, der var oppe i tiden, venskaber, sjov og ballade, overstadige fester – og alvorligt arbejde og samarbejde, ikke mindst med de pædagogiske organisationer. Og med Erik i spidsen!

Ære være hans minde

Foto af udvalgte eksemplarer af samlingen

Eftersendes ikke ved vedvarende adresseændring, men tilbagesendes med oplysning om ny adresse

Dansk historisk pædagogisk forening
Englandsvej 358, st. 02
2770 Kastrup

Adresseliste

Bestyrelsen

Ole Schultze Henriksen, forretningsfører
Kulhusvej 39, 3630 Jægerspris
tlf: 4753 0047 mobil: 2372 7347
e-mail: oleschultzehenriksen@gmail.com

Birgit Kragh Larsen, kasserer
Flodvej 1, Smørumnedre, 2765 Smørum
mobil: 2177 5748
e-mail: k.aa.larsen@mail.tele.dk

Janni Milsted
Mjølnerparken 48, 2200 København N
mobil: 2818 1757
e-mail: Jannimilsted@jorslevlyst.dk

Eilif Tommy Johansen
Rosens Kvarter 8B, 2620 Albertslund
mobil: 2178 8732
e-mail: eiliftommy@gmail.com

Claus Henriksen, museumsvært
Dybbølsgade 59, 1tv, 1721 København V
tlf: 2098 4242
e-mail: aach1954@gmail.com

Benny Schytte
Bissensgade 13, 1773 København V
mobil: 2146 5614
e-mail: benny.schytte@mail.dk

Suppleant

Birgit Lerstrup
J.P.E. Hartmanns Allé 2B, 2500 Valby
tlf: 3616 2262 mobil: 5194 2262
e-mail: birgit@lerstrup.dk

Revisorer

Birgitte Helmo
Røsågade 1, st tv, 2300 København S
tlf:
e-mail: birgitte@helmo.net

Jens H. Dreyer
Balders Plads 4, 3tv, 2200 København N
tlf: 2615 2421
e-mail: jenshdreyer@gmail.com

ERNA-udvalget

Ulla Liberg
Godthåbsvej 241, 2.tv, 2720 Vanløse
mobil: 6055 8064
e-mail: ullaliberg@gmail.com

Jytte Hare
Græse Bygade 3, 3600 Frederikssund
mobil:
e-mail: jytte.hare@gmail.com

Maibritt Iversen
c/o II Stenurten
Rantzausgade 53, 2200 København N
tlf: 3535 5332
e-mail: GG35@buf.kk.dk

fra bestyrelsen: Eilif Tommy Johansen

DANSK PÆDAGOGISK HISTORISK FORENING OG SAMLING på Borgbygård
Englandsvej 358, st. 02, 2770 Kastrup
tlf. 3585 6978 – onsdage 10 -14
Bankkonto i Arbejdernes Landsbank
reg. 5301 konto 0251430
Giro + 73 > 89 786827

#nyhedsbrev 3/2020 er redigeret af Birgit Kragh Larsen
foto: Ole Schultze Henriksen og Eilif Tommy Johansen.
layout: Birgit Lerstrup
artikler og indlæg til kommende numre modtages med kyshånd. Mail til redaktøren.
BUPL har velvilligt støttet med trykning.

www.paedhist.dk